

Izjava SDZV

Nedopustno odlaganje dehidriranega blata iz ČN v občini Hoče-Slivnica, lokacija Pivole, 3. 6. 2021

Odlaganje blata iz čistilnih naprav v naravno okolje je nedopustno in primer iz občine Hoče-Slivnica je že drugi, ki v zadnjem času kliče ne le po iskanju krivca, temveč tudi po iskanju razlogov, zakaj do tega prihaja. Posledic takih neodgovornih dejanj se žal največkrat zavemo šele po tem, ko se soočimo s škodo, ki je v naravi in za ljudi nazorno razvidna. Čistilne naprave smo zgradili z namenom, da bomo čim bolj zavarovali naša vodna telesa in vire pitne vode. Jasno nam je, da se grezničnih gošč in muljev iz malih komunalnih čistilnih naprav ne vozi na polja, travnike ali v gozdove, vsi upravljavci čistilnih naprav pa morajo blato, ki je nastalo pri čiščenju odpadne vode, oddati pooblaščenemu prevzemniku odpadkov. Prevzemnik za vse količine sprejetega blata izda elektronski evidenčni list, ki je zaveden v sistemu ARSO. O nastalih količinah blata se poroča tudi v Poročilih o obratovalnem monitoringu za komunalne čistilne naprave in vsakoletnih poročilih o izvajanju javne gospodarske službe, tako da so vodene oz. bi morale biti kontrolirane tudi po teh poteh.

Madžarska je jeseni 2019 prenehala sprejemati blato iz slovenskih komunalnih čistilnih naprav, ki ga je odlagala na svoja zemljišča, kar je pri nas že nekaj časa prepovedano. Po tem ukrepu Madžarske je v naši državi in predvsem med upravljavci čistilnih naprav močno završalo. Vlado RS in pristojno ministrstvo za okolje in prostor se je opozarjalo na vse možne načine in dopovedovalo, da v RS nimamo rešene končne obdelave blata. Odgovorne smo na prihajajoče omejitve in težave opozarjali tudi že pred tem, dobili pa odgovor, da gre za komercialno dejavnost, za katero morajo poskrbeti gospodarske javne službe.

Danes so cene za oddajo blata nekajkrat višje kot v letu 2019 in pred tem, marsikje se ponudniki na javni razpis niti ne javijo. Upravljavci nimajo lastnih skladiščnih prostorov za začasno skladiščenje blata in so tako prepuščeni samim sebi. Kljub našim opozorilom glede morebitnih posledic, ki lahko nastanejo, je škoda za naravno okolje in dolgotrajno onesnaženost vodnih teles zdaj že več kot očitna.

Skrajni čas je, da Slovenija postane tudi na področju obvladovanja odvečnega blata iz čistilnih naprav samozadostna. Izgradnja mono-sežigalnic je nujna, vendar je njihova izgradnja prenesena na občine, ki pa temu niti strokovno niti organizacijsko niso kos. Prav tako še vedno ni jasno, ali bomo mono-sežigalnice za termično obdelavo blata sploh imeli, ter kje in kdaj naj bi jih pri nas sploh vzpostavili. Po naši oceni bi morala pobudo prevzeti država in koordinirati celotni projekt, da bi blato iz čistilnih naprav lahko izkoristili kot učinkovit sekundarni energent, pa tudi kot vir fosforja kot strateške surovine.

Če država ne bo v najkrajšem času poskrbela za dokončno obdelavo blata, se bodo takšni primeri ekoloških katastrof, kot je neodgovorno in nedopustno onesnaženje vodnega zajetja na območju Pivole v Hočah z dehidriranim blatom, še naprej ponavljali. V nasprotnem primeru bomo tako na eni strani čistili odpadne vode in za to porabili veliko energije, na drugi pa hkrati z nepravilno odloženim odpadnim blatom povzročali nepopravljivo škodo naravnemu okolju.

Dr. Marjetka Levstek

Predsednica SDZV

8. 6. 2021

Fotografije/vir: <https://www.gov.si/novice/2021-06-07-odziv-na-namerno-onesnazenje-nad-obmocjem-pivole/>